

Poglavlje 1

Uslovi nastave i učenja

1. Uvod

U planiranju svojih časova potrebna vam je dovoljno jasna ideja o karakteristikama i uslovima učenja kako u razredu kao cjelini tako i među pojedinačnim učenicima. Važno je razumjeti djecu i njihove razlike: opseg raznolikosti njihovih vještina i sposobnosti, snaga i slabosti, uvjerenja, stavova i interesa.

S jedne strane potrebno je ustanoviti uslove učenja u razredu u odnosu na planirane nastavne ciljeve. S druge strane, pri samom izboru ciljeva i tema, morate se osloniti na svoje poznavanje osobina pojedine djece i cijelog razreda.

Identifikovanjem uslova učenja završava se prvi dio preliminarnih objašnjenja. No, u daljem planiranju treba uzeti u obzir i opšte uslove u kojima će se odvijati samo učenje. Konačno, ne smijete zanemariti vlastite vještine podučavanja; na taj način možete biti sigurni da ćete ih djelotvorno upotrijebiti i nastaviti da ih razvijate a da se pritom ne preopterete prezahvatljivim zadacima.

Na početku ovog poglavlja nalaze se ključna pitanja, a u nastavku i radni materijali koji se mogu koristiti kada god se za to ukaže potreba.

2. Zadatak i ključna pitanja za uslove nastavnog procesa i učenja

2.1 Zadatak

Na početku ovog poglavlja nalaze se ključna pitanja. Nakon njih slijede pitanja za vašu samoprovjeru koja nude detaljniji pristup različitim aspektima uslova učenja.

2.2 Ključna pitanja

- Koja znanja i vještine učenici već posjeduju?
- Koja znanja i vještine ja posjedujem?
- Kojih vanjskih uslova moram biti svjestan?
- Šta znam o učenicima kao pojedincima?
- Kojim elementima znanja i informacija učenici moraju raspolagati kako bi bili sposobni da savladaju nove zadatke koji stoje pred njima?
- U odnosu na novu temu, koje (napredne) informacije, vještine i iskustva učenici već posjeduju? Šta je za njih novo, šta se ponavlja, šta je neophodno, a šta sporedno?
- Koje tehnike rada i učenja mogu da očekujem da će učenici savladati, i kakva iskustva imaju s različitim metodama podučavanja i oblicima društvene interakcije?
- Koje pozitivne ili negativne stavove, navike, predrasude ili uvjerenja mogu ili moram očekivati?
- Kako mogu savladati poteškoće, prepreke i otpor prema učenju?
- Jesam li u dovoljnoj mjeri uzео u obzir želju djece za učenjem, stanje njihovih osjećaja, njihovu otvorenost, potrebe pri učenju, očekivanja, interese, vannastavne aktivnosti i životne uslove?

- Koji su društveno-kulturalni uslovi i uticaji, a koji sistemi podrške važni za rad u učionici? Koju ulogu igraju roditelji, braća i sestre, vršnjaci ili drugi ljudi od psihološke važnosti?